

[Albrechtsen]

voksende havmiljøproblemer. Dermed siger jeg ikke, at landbrugets kvælstof er den eneste årsag, men der er dog et forbløffende sammenfald mellem væksten i kunstgødningsforbruget og væksten i plankton og algeproduktionen i havet, altså de forhold, der skaber iltmangel og fiskedød i havet.

Jeg har f.eks. her en kurve, der viser udviklingen i landbrugets forbrug af kvælstof fra 1955 til 1980. Denne kurve viser nøjagtig samme bratte stigning, samme kurve som stigningen i planktonproduktionen i Storebælt fra 1965 til 1980. Den er i en rapport fra Miljøstyrelsen fra juni 1980 om alternative muligheder i dansk landbrug, mærkeligt nok en lidt overset rapport, der ikke desto mindre giver en fin beskrivelse af problemerne. Der vises sammenhængen mellem miljøforandringerne og udviklingen i landbrugets produktionsmetoder ganske klart.

En af hovedårsagerne til problemerne er specialiseringen, bl.a. i form af husdyravl i Vestjylland og planteavl i Østdanmark, og rapporten viser, at en omlægning af landbrugsdriften, så hvert brug får husdyrbesætning, der kan få harmoni med afgrøderne, fuldstændig kan overflødiggøre brugen af kunstgødning.

VS ønsker derfor, at landbrugsstøtten målbevidst kan bruges til at støtte en sådan omlægning. Det er den egentlige løsning.

Særlig støtte ønsker vi at give til økologisk landbrug. Her og nu peger vi på, at der skal bruges efterafgrøder, og at der skal gennemføres forbud mod brug af kunstgødning og pesticider på marginaljord. Selve brugen af kunstgødning må samtidig øjeblikkelig skæres ned. Landbruget må indrettes, så der ikke bliver brug for de store mængder kunstgødning, men vi tror ikke på, at alene en omlægning af støtten vil være nok til ad frivillighedens vej at sikre en tilstrækkelig reduktion hurtigt nok. Derfor foreslår vi kvoter, og i de første 2 år foreslår vi en afgift på 6 kr. pr. kg for kvælstofholdig kunstgødning. I løbet af 3 år skal forbruget af kvælstofholdig kunstgødning være halveret.

Men der er som sagt også andre skyldige end landbruget, og jeg vil godt endnu en gang understrege dette. Det drejer sig om industrien, husholdningerne, bilerne og kraftværkerne.

Husholdningerne bidrager i høj grad med fosfor, f.eks. fra vaskemidler. Det kommunale

rensningssystem er helt elendigt, for nu at sige det pænt, og det vil koste mange milliarder kroner at føre disse anlæg frem til en ordentlig standard. Disse milliarder må vi betale, og det skal ske på en måde, så miljøinvesteringerne holdes uden for anlægsrammerne, sådan at der ikke kommer strafafgifter på driftsudgifterne, og sådan at staten yder et pænt direkte tilskud til kommunerne.

De beløb, som de Radikale og regeringen har aftalt at kommunerne må overskride rammen med, slår overhovedet ikke til. Det er, så vidt jeg er informeret, ½ mia. kr.

Der skal ikke længere gælde nogen undskyldning for at udlede mere, end hvad et godt mekanisk, biologisk og kemisk rensningsanlæg kan klare. Derfor foreslår VS faste udledningsgrænser, der svarer til, hvad et ordentligt anlæg kan klare: højst 1 mg fosfor pr. liter og 8 mg kvælstof pr. liter udledt spildevand. Myndighederne skal ikke længere kunne gå over disse grænser, og udbygningen af renseanlæggene skal ske så hurtigt, som det er teknisk muligt. Det vil sige, at denne udbygning ikke må forsinkes af økonomiske årsager og industrien må betale fuldt ud for den meget store del af det kommunale spildevand, som stammer fra virksomhederne.

Industriens direkte udledninger af spildevand til havet må bringes til ophør. Det gælder f.eks. Cheminova, der hælder 1.100 t fosfor direkte ud i havet om året.

I det hele taget skal der gøres op med det urimeligt løse system, som præger den danske miljøadministration i dag. Det er et system, der lægger op til ansvarsforflygtigelse. Gang på gang viser det sig, at byrådene og amtsrådene bliver svage i knæene og bøjer sig for erhvervsinteresserne. Derfor er det nødvendigt med de faste grænseværdier.

Så er der hele spørgsmålet om bilerne og kraftværkerne. VS peger her på tvungen katalytisk efterbrænding, og dette skal gennemføres, uanset om EF vil godkende det eller ej.

På baggrund af disse forslag har VS udarbejdet et forslag til folketingsbeslutning om genopretning af havmiljøet. Vi håber, det kan komme hurtigt til behandling, og på den baggrund har vi også udarbejdet et forslag om motiveret dagsorden, som jeg hermed skal fremsætte: